

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

PROGRAMA EXPERIMENTAL DE SEGUIMENT D'ENSENYAMENTS OFICIALS

Instrument d'anàlisi per a l'elaboració d'informes de seguiment de graus i màsters

Novembre de 2009

INTRODUCCIÓ

Segons recull el Reial decret 1393/2007 de 29 d'octubre, s'haurà de fer un seguiment de la implantació dels ensenyaments universitaris. Aquest seguiment culminarà, transcorreguts sis anys, amb la nova acreditació dels ensenyaments.

Les universitats catalanes, conjuntament amb AQU Catalunya, han iniciat un projecte de col·laboració per facilitar l'establiment d'un marc referencial propi sobre el seguiment de la qualitat dels ensenyaments oficials que s'adreça a concretar, entre altres aspectes, els informes de seguiment, tant pel que fa a l'estructura com al contingut.

En el marc del seguiment, AQU Catalunya considera prioritari l'estàndard europeu número 7 sobre la informació pública:

«Les institucions han de publicar periòdicament informació actualitzada, imparcial i objectiva, tant quantitativa com qualitativa, sobre els seus programes i titulacions.»

Recollint aquest estàndard i les conclusions de la jornada de llançament del programa experimental de seguiment d'ensenyaments oficials de 30 de juny de 2009, AQU Catalunya vol escoltar la veu de les universitats pel que fa al disseny de l'informe de seguiment en el marc de la col·laboració establerta en el Programa experimental de seguiment d'ensenyaments oficials. En aquesta primera fase del programa experimental, l'estructura i el contingut de l'informe de seguiment són oberts. Amb tot, des d'AQU Catalunya s'entén que l'informe de seguiment ha de mostrar la capacitat de les universitats de responsabilitzar-se de la informació pública i el seguiment dels seus ensenyaments d'una forma àgil (a partir de dades derivades del seu sistema de garantia interna de qualitat) i concreta (amb aspectes centrats en les reflexions acadèmiques sobre punts del programa formatius a modificar i millorar).

El present document es fonamenta en un exercici de reflexió fet per AQU Catalunya, i té en consideració les recomanacions per al seguiment dels ensenyaments oficials establertes per la REACU el passat mes de març. L'elaboració d'aquest document té com a principals objectius presentar línies molt generals del que pot ser l'estructura de l'informe de seguiment, amb indicacions del seu contingut, i servir d'instrument útil per a les institucions en el moment de concretar la seva proposta d'estructura i contingut de l'informe de seguiment.

Pel que fa a l'estructura de l'informe de seguiment, es proposen tres grans apartats:

- Informació pública (planificació operativa i indicadors)
- Modificacions de l'ensenyament.
- Anàlisi valorativa de l'ensenyament i dels mecanismes de garantia de la qualitat.

De manera addicional, i per tal de d'assolir els objectius del programa experimental de seguiment de títols, també es proposen algunes reflexions sobre cadascun d'aquests tres apartats. Aquestes reflexions es poden completar amb aquelles que la universitat consideri rellevants.

1. INFORMACIÓ PÚBLICA

En aquesta secció s'inclou un recull d'elements rellevants referents als ensenyaments, dels quals la universitat ha d'informar públicament als seus grups d'interès. Aquests elements es refereixen tant a la planificació operativa del pla d'estudis com als indicadors de funcionament de l'ensenyament. Encara que es tracta d'un llistat extens, es pot modificar i completar amb la informació que es consideri pertinent en cada cas.

La institució ha de decidir quina informació serà totalment accessible a tots els grups d'interès (via Internet) o quina estarà només disponible de manera interna, mitjançant una intranet o similar. En tot cas, AQU Catalunya recomana la màxima transparència en la informació disponible com a instrument per millorar la qualitat de la informació que rep l'estudiant. Pel que fa a l'estructura de la informació, cal assegurar la facilitat de navegació dins la pàgina web de la titulació i d'accés als diferents continguts.

Les universitats han de reflexionar sobre la utilitat de la informació del pla d'estudis i dels indicadors de funcionament de l'ensenyament. És per això que en aquest apartat es proposa una sèrie de qüestions d'ajuda a la reflexió.

1.1. Planificació operativa / pla d'estudis

La informació relativa a un ensenyament pot estar estructurada de diferents maneres; es pot optar per un model integrat d'informació o per un model segregat. Malgrat tot el ventall de possibilitats, AQU Catalunya recomana que la informació sobre el pla d'estudis estigui com més agrupada millor.

Els grups d'interès han de poder tenir accés a informació tant pel que fa a l'ensenyament com a l'assignatura. En qualsevol cas, l'informe de seguiment haurà d'incloure els enllaços web per poder accedir a tota la informació pública de l'ensenyament. Atesa la dificultat que pot comportar assenyalar-ho per a totes les assignatures, en aquesta secció es podria indicar, a tall d'exemple, on trobar la informació (enllaços web) d'algunes assignatures de caràcter diferent (per exemple, obligatòries, optatives i de pràctiques externes).

A continuació presentem una llista orientativa d'aspectes a considerar en l'apartat d'informació sobre l'ensenyament que la universitat pot modificar i completar segons els seus propis criteris:

Informació general de l'ensenyament
Descripció general de l'ensenyament
Denominació de l'ensenyament, denominació del títol que obtindrà l'estudiant, responsable de l'ensenyament, sortides professionals, perfils d'ingrés i de sortida
Admissió i orientació dels estudiants
Requisits d'entrada dels estudiants, criteris i procediments d'admissió d'estudiants, convalidació i reconeixement de crèdits, informació dirigida a estudiants de nou ingrés
Competències i objectius d'aprenentatge de l'ensenyament
Competències transversals, competències específiques, objectius de coneixement, d'actituds i d'habilitats
Professorat
Professors de l'ensenyament, perfil acadèmic, dades de contacte
Estructura curricular
Estructura general del pla d'estudis (% assignatures obligatòries, optatives, lliure elecció, pràctiques externes, pràcticum...), enumeració de les assignatures obligatòries, enumeració de les assignatures optatives
Altres
Calendari acadèmic, avaluació, descripció del programa de mobilitat, pla tutorial, informació sobre serveis i equipaments associats al programa formatiu
Informació relativa a les assignatures: pla docent
Professors responsables, temari, crèdits, competències, metodologia i estratègies didàctiques, criteris d'avaluació, política lingüística, horaris
Altres
Mecanismes de participació dels estudiants en el sistema d'assegurament de la qualitat de l'ensenyament, mecanismes de defensa de l'estudiant, informació sobre els procediments d'atenció de queixes, reclamacions i suggeriments

Reflexions sobre la informació pública disponible

- Com està organitzada la informació pública sobre l'ensenyament?
- Com està organitzada la informació pública relativa a les assignatures?
- Quins grups d'interès tenen accés a la informació pública de forma externa i quins de forma interna?
- L'estructura de la informació pública facilita l'accés dels estudiants a tots els aspectes rellevants de l'ensenyament?
- La informació pública disponible és l'adequada per assegurar la qualitat de la informació que reben els estudiants?
- La informació pública disponible és l'adequada per als estudiants potencials?
- Existeixen mecanismes per assegurar que la informació disponible sigui correcta i s'actualitzi amb la freqüència adequada?

1.2. Indicadors

Els indicadors han de poder donar informació i resposta a elements estratègics referents a la implementació i el seguiment dels ensenyaments. Han d'incloure informació qualitativa i quantitativa relacionada, entre altres aspectes, amb els resultats acadèmics, la qualitat del professorat, la inserció laboral i la satisfacció dels grups d'interès. En el cas concret dels indicadors de resultats acadèmics, podran tenir orígens diferents, segons si provenen d'un tractament de dades propi de la universitat o si es vinculen al sistema estadístic UNEIX.

Com a punt de partida per a la reflexió, s'inclouen alguns dels indicadors recomanats per la REACU en el document «Recomanacions per al seguiment dels títols oficials». Les universitats poden afegir tants altres indicadors com considerin adient.

Oferta i demanda de places i matrícula

- Nombre de places ofertes de nou ingrés
- Ràtio de places demanades/places ofertes
- Nota mitjana d'accés (segons via)
- Variació en % de la matrícula de nou accés respecte de l'any anterior
- Altres

Resultats acadèmics

- Taxa de rendiment
- Taxa d'abandó inicial
- Taxa de graduació
- Taxa d'abandó
- Taxa d'eficiència
- Rendiment global
- Altres

Satisfacció dels grups d'interès

- Satisfacció del estudiants (tant pel que fa a l'ensenyament com a l'assignatura)
- Satisfacció del professorat
- Taxa de queixes i reclamacions resoltes respecte a les presentades
- Altres

Altres indicadors

- Qualitat del professorat: % docència impartida per professorat doctor amb relació al volum total de docència
- Qualitat de les pràctiques externes i la mobilitat
- Inserció laboral dels graduats
- Altres

Reflexions sobre els indicadors:

- Els indicadors proposats són els adequats per informar sobre la qualitat de l'ensenyament?
- Quins instruments s'han emprat per obtenir els indicadors de l'ensenyament? Valoració del procediment d'obtenció d'evidències. En concret, quins instruments es fan servir per obtenir els indicadors de satisfacció?
- Quins mecanismes s'han establert per proposar accions de millora a partir de l'anàlisi dels indicadors?
- La informació d'indicadors apareix juntament amb la informació relativa a la planificació operativa de l'ensenyament/assignatures o de forma independent a aquesta informació?
- Relació entre la imatge pública de la universitat i la publicació d'indicadors.
- Valorar quina informació pública addicional pot ser d'interès per als estudiants de màster.

2. MODIFICACIONS DE L'ENSENYAMENT

AQU Catalunya proposa fer una reflexió sobre les modificacions realitzades en l'ensenyament.

En principi, es recomana que la institució indiqui totes aquelles modificacions realitzades en els ensenyaments que consideri substancials. Si no hi ha hagut modificacions substancials, caldrà indicar aquest fet amb una nota breu.

Reflexions sobre les modificacions de l'ensenyament

De manera general, es proposa a les universitats una reflexió global sobre la naturalesa de les modificacions dels ensenyaments. En concret, es demana que cada universitat indiqui quins criteris s'han seguit per establir quines modificacions es poden considerar o no substancials.

3. ANÀLISI VALORATIVA DE L'ENSENYAMENT I DELS MECANISMES DE GARANTIA DE LA QUALITAT

Es recomana que aquest punt de l'informe de seguiment sigui una reflexió des d'una perspectiva acadèmica sobre el funcionament de l'ensenyament a partir de la informació qualitativa i quantitativa derivada dels indicadors establerts.

Qüestions que es poden tractar en aquesta secció:

- Valoració global del funcionament de l'ensenyament
- Anàlisi de la informació i valoració d'indicadors
- Punts forts i bones pràctiques detectades
- Riscos existents i oportunitats de millora
- Disseny, implementació i seguiment de les accions de millora

Reflexions sobre l'anàlisi valorativa i els mecanismes de garantia de la qualitat de l'ensenyament:

- Mecanismes establerts pels quals les accions de millora deriven en modificacions dels ensenyaments.
- El sistema de garantia interna de la qualitat de la institució és una eina adequada per al seguiment dels ensenyaments oficials? En cas que sigui pertinent, quines modificacions caldria fer en el SGIQ per adequar-lo per al seguiment?
- Valoració de l'esforç que representa per a la universitat l'elaboració d'informes de seguiment dels seus ensenyaments
- Quina estratègia institucional s'establirà per integrar el seguiment en l'àmbit de l'ensenyament, en l'àmbit de centre i, posteriorment, en l'àmbit de la universitat?